

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova ugy a lap tartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helygondozásért.

A duellum.

Kézdi-Vásárhely, 1888. febr. 1.

Kinek szívében az erkölcsi érzést a puszták végtelenje, a csodásan álló hegységek alkotása, a fényesen kelő és nyugvó nap keltette; ki sajátos fogalommal bír az „enyém” és „tied” között, s ha úgy tetszik, rabol vagy öl: annak tette nem annyira a társadalom méltósága, mint inkább műveltség, romlott énjéből származik. Azonban, midőn oly tényekkel kell találkozunk, melyeket művelt, értelmes emberek követnek el, kik nem a pázsit virágaival, a suhanó széllel, a vadregényes fenyvesekkel társalognak, hanem tisztességes társadalmi körben nevelkedve élnek, el kell szomorodnunk. Annál fájóbb ez, mennyivel inkább bizonyos, hogy a mig az előbbi a romlott én, az utóbbi a társadalmi tiszta erkölcsök hanyatlásából származik.

Egyik bizonyítéka ennek a duellum, a sülyedt közvélemény emlőjén nőtt szántsándékos gyilkosság. Azt mondják róla: tradíció, erkölcsi az ősi időkben, bíró az igazság, becsület-érzés védelmére. Tévedések tévedése!

Vajon érdemes-e oly hagyományt, dolgot felkarolni, mi a nemzeti érettség, általános humanitásnak kárára történik, mi elválasztja a gyermeket szülőjétől, a nőt boldogsága és összes mindenétől? Érdemes-e azt védeni, mi elragad annyi rokonszenves alakot, tudóst, diplomatát és hasznavehető állampolgárt?

Azt hiszem, erre „nem”-mel felelünk.

Hiszen ama tény, mi az embert az álbecsúsgyűlölet czege alatt halálba üti, mely alatt annyi becsületesség lappang, lehet-e lovagiasnak, a modern társadalmi igények és felfogásokkal összeegyeztethetőnek tartani? A társadalomnak a becsületről alkotott e fogalma terrorizáló zsarnokság, homlokegyenest ellen-

kezik a civilizált felfogásokkal; vérszomjas bálvány, melytől nem óvhatja meg magát a soktagu család, a minden szépre jogosított, lekötözött élet. Miután a párbaj-mánia egyre általánosabb, káros hatásánál fogva a becsület-érzés, az erkölcsi réme lett, illő megakadályozni, illő az elégtételnek más, emberségesebb módját venni igénybe, mert emelkedett társadalmi életben ilyen barbarismust beilleszteni nem szabad.

Hol kell kezdeni a baj orvoslását?

A hadseregben. Itt kell lokalizálni, mert innen szóródik a láng; e gyökértől kell elvenni a tápot, hogy burjánts és maszlajos növényeket ne sarjadjon jövőben a társadalomnak.

A közvélemény minden párbaj-eset előfordultával megleckézteti a társadalmat, de a felhozott büntetések, intés, rábeszélés stb. nem elég; középen találna a bajt, mi, lehet, törzséből még erősebben hajtana ki.

Szükség, hogy ez ügyben a hadseregből induljunk ki, mert a párbaj ott nem bűn, ott kötelesség, miért is a legelső egyént, ki utjába áll, lemészárolhatja. Tudva levő dolog pedig, hogy az általános védkötelezettség igen sok heves vérmérsékletű, érzékenykedő olykor éretlen szellemű fiatal embert hoz ide; ha most az elégtételnek más módját nem jelölnek, vagy legalább a meglevőt nem korlátozzák: nem lesz más társadalmunk, mint egy vérpad, mely népünk javából mindig szedi áldozatait.

Az angolok és britek elítélik a párbajt; úgy tekintik, mint társadalmi, nemzeti bünt. Mégis hol van több gentleman, mint ott? A magyar lovagiasnak tartja magát, de az angol vagy brit katonatisztet egy cseppel sem mulja felül becsületben. Az angol nem verekszik meg; a kihívást olybá tekinti, mint

meghamisítást, mint ürügyet arra nézve, hogy orvosol, holott tátongó sebet ejt, nyomorékká tesz; szigorúan megtiltotta a párbajozást, hol a győztest úgy tekintik, mint orgyilkost, s menthetlenül felakasztják.

Ime tehát, először is a hadseregbe kell a gyógyító kéznek irányulnia; ott kell megkezdeni, hogy az igazi gentleman ne sértsen senkit sem, mi ha megtörtént, teljesen kiszorul a duellum. Ha pedig ez a felfogások szerint kikerülhet, nem lenne, hadbírósság határozza meg a felett, hogy a sírjából följáró középkori kísértetnek mennyiben van joga döntenie két ember élete és sorsa felett.

Míg a becsületet erkölcsi értékének vissza nem adjuk, míg a szántsándékos gyilkosság véget nem ér, türelmünk kell az európai műveltebb nemzetek megbélyegző nyilatkozatait, el kell ismernünk, hogy „mi vagyunk legközelebb azon korhoz, mely nem alkalmas arra, hogy felette a civilizáció zászlója lobogjon.”

Scorpio.

SZEMLE.

Tisza miniszterelnök a képviselőház jan. 28-iki ülésén válaszolt Helfy Ignácnak és Perczel Miklósnak a külügyi helyzetre vonatkozó interpellációira.

Helfynek válaszolva, a miniszterelnök kiemelte, hogy tényleg legcsekélyebb ok sincs arra, hogy a béke fentartása és saját biztonságuk érdekében szövetkezett hatalmaknak egymással szemben való jóhiszeműségében bárkinek is kételkednie lehessen.

Hogy Oroszország csapatainak gyökeres áthelyezését és nyugat felé tolását eszközöl, eléggé ismeretes, valamint az is, hogy ezen hosszabb idő óta fenálló tervnek kivitele monarchiánk határai

Ezzel varázspálcáját fölemelve, oda int az oáz felé és a tikkadl vándor közvetlen közelében látja maga előtt az ígért földjét, s már-már oda lépve, azt hiszi, hogy célját elérte, midőn egyszerre gyorsan emelkedik fel előtte az egész zöld oáz a légből és ott páráként enyészik el.

Beduin: Mit tévél, oh csalfa tündér? Vége, vége van minden reményeknek. Most itt vesztet el minden kincsemet, sőt életemet is.

Tündér: Nem, barátom; az, a mit láttál, csak álomképed volt. Segítségemmel, melyet szellemedben fogok nyújtani, ezen sivatagot átvarázsolhatod édené. Meg kell állanod és a földet addig ásnod, míg forrásra bukkansz, mely előtti e száraz földet, megtermékenyíti, a gőzölés által a forró léget enyhévé teszi és tenyészetet fejt ki a sivatár talajon.

Arkadia virányos völgyein, térsin a pásztorok és pásztornők közé elegyedtek volt leányaim. Pajkos módon maguk is átöltözvén pásztornőknek, semmit sem különböztek azoktól.

A boldog fiatalemberek egy ifjú pásztor körül gyűlve leste annak ajkairól az éneket, melyet Apollótól leste el az.

Elmerengtek a dalnak méla hangjainál, s midőn azt elvégzte a pásztor és sípjához nyulva, szilajon fújta azt, mellette táncolni kezdett. Táncra ke-

A „Székelyföld” tárczája.

Allegoriák.

Irta Aphrodité.

Fényes tánczterem parkettjén, mely tündéri fényben uszik, a párok kottailon keringő hangjainál lejtenek. A legszebb pár előtt megállók és kihallgatom őket.

Erneszt (Hütlenség): Aglája! Esküszöm, csak magát egyedül és holtomig fogom szeretni. Ne tekintesd szavaimat bókának; ma este itt e teremben a legszebb és legkiválóbb alak maga, és mindenki elhomályosul mellette.

Aglája (Hűség): Én tudom, hogy mit érek, és ne fárasztasz magát, velem elhitetni, a mi nem úgy van. Összes érdemem abban áll, hogy bár szép nem vagyok, változás törvénye alá nem eshetem, mert sorsom az, hogy senki fia miatt el ne hagyjam azt, kihez életmet kötöm s ki életét hozzám kötö.

Erneszt: Igaza van. A viszontlátásig. Azonnal itt leszek. Egészen megfellekedtem. Az előtánczos int, hogy más nőt hívjak tánczra.

Aglája ott marad helyén és Ernest Claudinet hívja fel egy tourra, s míg körül tánczolják egyszer a természet, a következő szavakat sugja az ifjú a leánynak:

„Kegyeddél lejteti ohajtának így az egész életén át. Alig vártam, hogy az unalmas Aglája mellől az előtánczos vezényszavára megszökhessem.”

Ezalatt Aglája, kinek más tánczosa akadt, szép, mint Adonis, és neki hevesen kezd udvarolni, kis idő múlva így szól:

„Én önt, uram, nem engedem hozzám e modorban közeledni. Nézzé, ott ama szép hölgygyel társalog jegyesem, Ernest. Adieu!”

A Sahara sivatagján egy beduin eltikkadva utazik tevéjén. Előtte a távolban zöldellik egy oáz. Az erős állat csaknem összeroskad már a teher alatt; a beduin arczra borulva kéri Allahot, míg az állat megpihen: engedje őt, elérni az oáz, mire megjelen előtte egy tündér és így szól:

„Ne kívánd még elérni ama helyet, a zöldnek látszó ígért földet, csak vigyázz, hogy kincseidet el ne veszítsd, melyek alatt tevéd görnyedez. Azonban, ha türelmed elhagy, szólíts majd engemet és én eljövök, rajtad segíteni.”

Beduin (Valóság): Jó tündér, ne hagyj el, hisz már alig birom a vándorlást; a hű állat kifárad, elpusztul, mielőtt célomhoz jutok, hol kincseimből te egy tartományt varázsolhatsz elő, beépítesd azt élő lényekkel.

Tündér (Ábránd): Jól van, tehát oda vezetlek rögtön.

felé, újabb időben nagyobb mérvben fogauatossított.

Epen ezért, de a nélkül, hogy az orosz czár békés nyilatkozataiban, jóindulatu szándékában bármikép is kételkednénk, elfogadva az orosz részről adott magyarázatokat is, melyek minden harcias szándékot megtagadnak: kötelességünk gondoskodni, hogy — tartózkodva mindentől, mi provokáció szinét viselhetné — minden eshetőségre megtörténjék az, a mi határaink biztonsága, hadseregünk harczképessége végett szükséges.

Külgügyi politikánk czélzatai ismeretesek. Tudja mindenki, hogy magunk részére nem kívánunk semmit, nem kívánjuk befolyásunkat szerződés-ellenesen kiterjeszteni, még kevésbbé pedig területünk bármiként is nagyobbitani, a mint ezt hazugul reánk fogták. Mi a nemzetközi szerződések alapján állva, mindenek felett a béke fenntartását ohajjuk s annak érdekében mindig készek is leszünk, a többi európai hatalmakkal együtt, békülékeny szellemben a szerződésszerű állapotok fenntartására közreműködni.

A közepetúrópai hatalmak szövetsége soha sem volt valami más, mint tisztán védelmi alapon nyugvó határozott békeszövetség.

Mint hogy pedig Oroszország legmervadobb helyéről is a legbékülékenyebb szándékok nyilváníttak, remélhetjük, hogy sikerülend a békét fenntartani és Európát a bizonytalan-ság érzetétől megszabadítani.

A miniszterelnök válaszáat a képviselőház egyhangulag tudomásul vette.

A miniszterelnök január 26-án mutatta be a főrendeknek a királyi kéziratot, mely szerint a főrendház elnökévé Vay Miklós báró koronaőr nevezetti: ki.

Az új elnök 1802-ben született, tehát jelenleg 85 éves. Mint a politikai, úgy az egyházi téren is több, mint hat évtized óta buzgón működik. 1859-ben Tisza Kálmánnal együtt járt Bécsben, hogy a magyar protestáns egyház jogait és érdekeit védje. Ezután lett főgondnok. Mint politikus, annak idején a konzervatívok közé tartozott, s mint ilyen, igen sokat kivitt a protestáns egyház érdekében. Főlemlítjük, hogy Thurzó nádor óta, a ki szintén protestáns volt, még protestáns elnöke a főrendháznak nem volt.

Vay Miklós báró kineveztetését általánosán örömmel és meglelégedéssel üdvözlik.

A külgügyi helyzet változatlan és így bizonytalan. A bolgár-kérdéshez, ehhez a darázsfészekhez, nem akarnak hozzányulni. A muszka nem akar, hogy ne tünjék még jobban ki a lóláb, a többi hatalmasságoknak pedig nem áll érdekükben. Tisza nyilatkozata még nagyobb mértékben be fog folyni arra nézve, hogy a muszka lapok Ausztria-Magyarországgal szemben ne dühöngjenek. Különben is egy időtől fogva behúzták a vitorlát, szelidebben szólnak rólunk; sőt még azon eshetőséggel is számolnak, hogy mi történ-

rekedett a többi is, s mig a boldog önfeladás és az ártatlan szerelemnek, Amornak pajkos nyilölvöldözését felfogta keblük, az édes fájdalom érzete alatt bevallák egymás között, hogy szükségük van a költészet mellett egy magasabb hatalomra, mely őket céljukhoz közelebb vezesse. Elkomolyodva hagyák tehát abban a játékot, tánczot, éneket. Leszedék magukról a felaggatott virágokat és egy kristálytisza csermely partján pihenni leültek, s mig testük pihent, elhatározták közösen, hogy a folyam fenekéről sok, sok követ hordanak össze, egyesült erővel magas oltárt emelnek és a nap hevétől megszáradt galyakat, melyeket gondtalanul letéptek, és a magukra aggatott, elszáradt és leszedett virágokat összegyűjtik, az oltárra helyezik és megkérlik Apollót, hogy hatalmával fogva, melylyel a napsugarak felett rendelkezik, gyujtsa meg az összehordott anyagot, u. u. tömjént, myrhát, liliomot, rózsát, nefelejsest, szegfűt, babért, pálmát stb.

Körültérdelev az általuk fáradsággal emelt oltárt, mely imába merültek.

Egyszerre mennyei illatár veszi őket körül és tulvilági zene hangjaira mintegy varázsütésre felpillantanak és előttük áll az oltár helyén egy dicsőfénytől körülövezett — kereszt, felette lebeg egy új, fényes csillag az alkonyi homályban, melynek láttára megszületik keblükben a vallás érzete, azon érzés, mely előttük még homályos és ismeretlen volt.

nék akkor, ha monarchiánk Oroszországgal egyezsége juthatna.

Mindenfelől békét hirdetnek s harczra készül mindenki, Németország úgy, mint mi, mert véde-nünk csak kell magunkat. De leginkább Oroszország. Kitűnik ez abból is, hogy Péterváron tanácskozásokat tartanak azok, kik az utóbbi orosz-török háboruban vezér szerepét vitték. A román határ mentén nagy előkészületek történnek, állítólag 200 ezer embert akarnak összpontosítani Ro-niával és Bulgáriával szemben. Tulában két nagy fegyvergyárat építenek, szóval lázas a háborúra készülődés; a csapat-elhelyezés déltől északig terjed.

Giers orosz külgügyminiszter jan. 29-én nagy ebédet adott, melyen az osztrák-magyar nagykövet is részt vett.

Egyesületek.

Kézdi Vásárhely, 1888 jan. 30.

A magyar szent korona országai vörös kereszt egyletének Kézdi-Vásárhely vidéki választmánya vasárnap január 29-én d. u. 2 óra-
kor tartotta meg Kézdi-Vásárhelytől az árvaház tantermében az 1887. évi működéséről beszámoló közgyűlést. A választmány helybeli tagjai csaknem teljes számban megjelentek, mig a vidéki fiókegyletek egyetlen taggal sem voltak képviselve. Elnökölt Br. Szentkereszty Stephanie, a jegyzőkönyvet Baló László jegyző vezette.

A gyűlést elnök Báróné egy emelkedett szellemű szép beszéddel megnyitván, a választmány évi jelentését terjesztette be Dobay János vál. jegyző, melyben hű tükrét mutatván be a kifejtett munkásságnak, ismertette a fiók-egyletek állapotát. E szerint a fiókok közül legtevékenyebb a kézdívásárhelyi, 312 taggal, s utána az orbai, 90 taggal. A jelentésért a vál. jegyzőnek elismerés szavaztatott, s mint nagyon is közérdekű, nyilvánosan közlendőnek határozatott.

K. Csizsár József vál. pénztáros jelentéséből kitűnik, hogy a bevétel volt 1936 frt 71 kr, mely a „Rudolf“-kórháznak adományoztatott.

A pénztárosnak buzgó fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, s a számvizsgáló bizottság jelentésének Baló László számvizsgáló által történt betérjesztése után az 1887. évi számadás terhe alóli felmentvény egyhangulag megadatot.

Ezután a választmányi tagok közül kisorsoltattak, de 3 évre ismét újra megválasztattak: Pótsa József főispán, Benedek Ignác, Bodor Géza, Bartka Mór, Baló László, Balogh Gyula, Balogh Gyuláné, K. Csizsár József, Török Bálintné és Dr. Sinkovits Aurél s a hiányzó 2 tag helyébe választattak: Benedek István őrnagy és Szentiványi Kázmér főhadnagy.

A „Rudolf“-kórház igazgató-bizottságába képviselőkké megválasztattak: Hollaky Attila, Gábor Péter főszolgabírók, Benedek István őrnagy, Deák Domokosné, Török Bálintné és Székely Ivánné, s ezzel több központi igazgatósági leirat tárgyalása után d. u. 4 órakor a lelkes gyűlés véget ért.

Titkári jelentés

a veres kereszt egylet kézdívásárhelyi választmányának 1887. évi működéséről.

(Telölvastatott Dobay János jegyző által az 1888. január 29-én tartott közgyűlésen.)

Méltóságos Elnök Báróné!

Tisztelt Közgyűlés!

A magyar szent korona országai vörös kereszt egylete Kézdi-Vásárhely vidéki választmányának, valamint a hozzátartozó fiók-egyleteknek mult 1887. évi működéséről szóló jelentésemet következőben van szerencsém előterjeszteni.

Választmányunk életében a mult év a zajtalan élet éve volt nagy események és nagy veszteségek nélkül. Több évi eredménydus munkálkodás után egyletünk mintha pihenni tért volna, nem azért, mintha kifáradt vagy az eszme népszerűségéből veszített volna, hanem hogy újabb munkálkodásra új erőt gyűjtsön. Ha végigtekintek a választmány mult évi működésén, csekély kivétellel ugyan-ezen jelenséget látom mindenütt. De ha választmányunk és fiókegyletei, bölcs tekintetbevételével annak, hogy társadalmunk a mult év folya-

mában humán és kultur czélok, valamint súlyos elemi csapások által mennyire igénybe volt véve, nem lépett is fel cselekvőleg, azért a mult évrnek mégis van néhány kimagasló eseménye, melyek méltán megérdemlik, hogy e jelentés rendjén mint örömdetes eredményt kiemeljem.

Tilyen első sorban az, hogy egyletünk által háboru esetére elvállalt 1000 frt ágy-alap mult évben egészen ki lett teremtv s ezáltal egyletünk legalább részben lerótt a kötelezettség és hála adóját a központ iránt, mely a „Rudolf“-kórház segélyezése által jó indulatának annyi jelét adá ugy ezen intézet, mint egyletünk iránt. Ha meg-gondoljuk, t. közgyűlés, a mai szomorú pénzügyi viszonyokat, a rövid idő alatt elért eredményre önértettel hivatkozhatunk s biztosan remélhet-jük, hogy az a lelkesültség, mely ezt az 1000 frtot oly rövid idő alatt megteremtette, időnkint s valahányszor a szükség kívánja, ismét életre kelve, tífűös eredményeket fog szülni.

A másik örömdetes esemény az, hogy a „Ru-dolf“-kórház az államsorsjátékon 20,000 ftot nyert. Ez az intézet, mely ezelőtt három évvel 900 frt vagyonnal kezdte meg pályafutását, ma már 28,356 frt vagyonnal rendelkezik, és ezt legna-gyobb részben a veres kereszt egylet központi igazgatóságának köszönheti, mint a mely évi se-gélyével lehetővé tette, hogy a kórház a kezdet nehézségei között nemcsak fentarthassa magát, hanem a bizonytalan jövőre egy kis tőkét is gyűjt-sön magának. Most, hogy a sors kedvezése foly-tán egy nem remélt nagyobb tökéhez jutott, jövő-jét némileg biztosítva látjuk, de csak abban az esetben, ha a központ segélye — ha leszállított mértékben is — legalább addig megmarad, mig az intézet alap-vagyona akkora összegre szaporod-hatik, hogy annak kamatai a várható ápolási di-jakkal együtt a szükségletet fedezzék. Áldanunk kell tehát a Gondviselést, mely e szépirányu inté-zetet oly csodálatosan felsegélte, de nem szabad vakon bizni a jövőben, mert a 20 ezer frt töke kamatai közel sem fedezik a kórház szükségleteit, s ha azon nem várt szomorú eset bekövetkeznék, hogy a központ segélyét végleg megvonná, a kór-ház kénytelen lenne működését redukálni, mi az-tán eddig kivívott szép hírnevét veszélyeztetné.

Választmányunk és a hozzá tartozó fiók-egye-sületeknek tehát nagy és fontos kötelességei van-nak a jövőben a „Rudolf“-kórházzal szemben. A tagok létszámának folytonos szaporítása s buzgó, tevékeny munkálkodás által folytonosan növelve a közvagyon, meggyőzni a központot, hogy egy-letünk és az általa segélyezett „Rudolf“-kórház méltó arra, hogy a mult évvel kezdődő 6 év lejár-tával az évi segélyt bármily leszállított mérték-ben továbbra is adja meg. Itt szükségesnek tar-tom a közgyűlésnek tudomására hozni, hogy a veres kereszt egylet központi igazgatósága a mult évtől kezdve az évi segélyt leszállította és pedig olyképen, hogy a 3 évre; évenként 1200 frt helyett csak 8—800 frtot s azután következő 3 évre éven-kint csak 4—400 frtot fog adni. Ha vizsgálat alá vesszük a kórház költségvetéseinek és számadá-sainak adatait, az a kérélhetetlen igazság tünik legelőször is szemünkbe, hogy az intézet jelen-legi jövedelme sem képes fedezni a szükséglete-
ket a központ segélyezése nélkül; így tehát a kö-vetkező 6 év alatt választmányunkra és a fiók-egyletekre az a nehéz, de szép feladat vár: bete-tőzni a megkezdett épületet, vagyis más szóval mindent megtenni arra nézve, hogy a veres ke-reszt egylet, melytől annyi jót élveztünk, e város-ban és vidéken fokozatosan fejlődjék és virágoz-zék, mert csupán csak ez biztosíthatja a „Rudolf“-kórház jövődjét.

(Vége következik.)

Gróf Kálnoky Dénes.

Meghalt 1888. január 28.

Nagy halottja van a székely nemzetnek. Gróf Kálnoky Dénes, a régi gárda egy tipikus alakja, nincs többé.

A székely krónika emléket meg fogja örökíteni, mert ő a Székelyföldön az alkotmányos küzdel-

meknek egyik kimagasló alakja volt. Mint Háromszék főkirálybírája, a székelységnek igen jók és nagy hasznát tett. Ő a szó teljes értelmében magyar arisztokrata volt. Fényes tehetség, rang, vagyon, magas állás, lovagiaság, a trón iránti hűség mind meg voltak benne. Legyen áldott emléke!

* * *

Adjuk életrajzának rövid kivonatát:

Kálnoky Dénes gróf, a székely művelődési és közgazdasági egyesület elnökeinek egyike, született Erdélyben 1814-ben. Tanult eleinte Kézdi-Vásárhelyen, utóbb Bécsben a Theresianumban, utoljára Kolozsvárott, a hol a jogot elvégezte. 1838-ban táblabíró, 1839-ben székely királybíró, 1847-ben Fehérmegye főispánja, mely hivatalában különösen a nemzetiiségekkel szemben oly elnézést tanúsított, melynek később az oláh póthadak idejében ismételt hasznát vette, a mennyiben egy ízben 30 ezer főnyi sereget sikerült neki pusztá szóval és rábeszéléssel eloszlítani. 1848-ban mint konzervatív embert hivatalától felmentették, de jobbágysai rögtön megválasztották nemzetőrségi kapitánynak és e minőségben, bár a katonaság terén tudományos ismeretekkel nem bírta, a terület beható ismerete és higgadsága által székely katonáit nem egyszer győzelemre vezette. 1849. nov. havában pedig, midőn a székely haderő Maros-Vásárhelyt odahagyta, a sepsiszentgyörgyi vonal parancsnoka lett. Debreczenbe mint felsőházi tag követte a kormányt, Buda bevételé után ott lakott és a világi napok után Erdélybe menekült és ott tartózkodott addig, míg az ellene és több képviselőtársa ellen megindított pert be nem szüntették. Az ötvenes éveket irodalmi foglalkozással töltötte, majd keleten utazott, Afrikában részt vett Gerard Gyula vadászataiban. 1861-ben megválasztották Háromszék főkirálybírójává, de a provizórium beköszöntével tiszttét lemondott és csak 1865-ben lehetett őt ismét a tiszt elfogadására bírni, melyet tíz évig viselt és melyet főképp arra használt, hogy a székelyek tömeges kíváncsiságát akadályozza; 1875-ben végre felmentették és a belső titkos tanácsosi rangot kapta, mire szabad idejét a székelyek művelődési mozgalmaira irányozván, megalapította az egyesületet, melynek elnökén állt. Irodalmi működése kevés, de művelt nyelven írott munkákból áll; nevezetesen: „Vándor emlékei” (Pest, 1851.), s több regény Karacsai Indár név alatt.

* * *

A családi gyászjelentés így hangzik:

„Alólírottak a maguk és számos rokonok nevében legmélyebb fájdalommal jelentik feledhetlen nagybátyjuk: négyéves Kőröspataki L. B. Gróf Kálnoky Dénes, Ő császári és apostoli királyi Felsége valóságos belső titkos tanácsosa, a főrendiház, a királyi és országos legfőbb bíróság, az erdélyi múzeum egyet és az erdélyi gazdasági egyesület tagja, a Kisfaludy-társaság és Kemény Zsigmond-társaság alapító tagja, a székely köznevelődési egyet tiszteletbeli elnöke stb., valamint Háromszék vármegye volt főispánjának folyó hó 28-án reggeli 4 órakor, a haldoklók szentségének ajtós felvétele mellett, életének 76-ik évében hosszas szenvedés után Miklósvárt bekövetkezett halálát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 30-án délután 2 órakor fognak a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint Miklósvárt a családi sírboltba elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 31-én d. e. 11 órakor fog Miklósvárt a rom. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Áldás és béke poraira! Miklósvárt, 1888. január 28-án. Schütt és Altenburgi Matáchich Seethal Ferencz, neje alsószentmihályfalvi Sigmund Elma, gyermekeik: Ferencz, Elma és Elza. Ürmői Maurer Victor, neje Tanosi Földvári Teréz. Ürmői Maurer Mihály, császári és kir. kamarás, országgyűlési képviselő.”

Különfélék.

— **Esküvő.** Dr. Szacsavay Gyula helybeli derék ifjú ügyvéd január 29-én tartotta esküvőjét Nagy-Szebenben Székely Katinka kisasszonnyal, Székely Károly megyei főszámvevő bájos leányával. Kísérje sok szerencse az ifjú pár boldogságát!

— **Hymen.** Fejér János kereskedő február 12-én tartja esküvőjét Császár Lukács kereskedő kedves leányával: Terézszel. Szerencsét kívánunk a frigyeshez!

— **Időjárásunk.** A sok hideg nap után végre időjárásunk szokatlan enyhévé lett. Szerdán reggel hullni kezdett az eső s alig egy óra alatt teljesen tönkre téve a pompás szánutal, mit egy hónap havazás és hideg épített. Az utcák és utak a lehullott esőtől s felolvadott hótól vízben usznak. A székely ember azt tartja, ha gyertyaszentelő boldog-asszony napján megcsordul az eres, takarékosan kell a kóssal bánni, mert később fog kitavaszkodni; hanem aligha ezuttal nem csúszdik

a székely közmondás, mert oly példátlan hideg tél után, mint a mostani, korai tavasz szokott következni.

— **Két égi tűnemény** volt látható a múlt napokban. Mult szombaton a holdfogyatkozás, mely azonban a felhős ég miatt csak igen homályosan volt látható. Kedden este meg az ég elborult s többször villámlott. Másnap aztán megindult az eső, hogy egy időre véget vessen a kemény télnek.

— **Halálozás.** Zabolai Kónya János munkás életének 58-ik évében január 29-én hosszas szenvedés után meghalt. Hűlt tetemei 31-én helyeztetek örök nyugalomba. Béke poraira!

— **Dálnokban** február 11-én a község házában ottani műkedvelők által előadatik „A vén bakancsos és fia, a huszár”, eredeti népszimű dalokkal és tánczozal. Előadás után táncz lesz. A tiszta jóvedelem az orgona-alap javára fordittatik.

— **Az eltévesztett élet vége.** Wiener Regina (üzleti néven Bécsi Juliska) pinczérnő, ki több hölg volt kézdívársárhelyi mulatóhelyeken alkalmazva s kellemes modoráért s szép hangjáért az ifjúság között nagy népszerűségnek örvendett, Sepsiszentgyörgyön egy vendéglőben megmérgezte magát. Szerelmi csalódás miatt akarta a szerencsétlen leány magát előltni, de a gyors orvosi segítség megmentette életét.

RÖVID HIREK.

Életunság kendermag miatt. A temesvári gyárvarosban egy tekintélyes polgár 14 esztendő leánya felakasztotta magát, de jókor észrevették s így sikerült megmenteni. Öngyilkosságának okára nézve megtagad minden felvilágosítást. Három nappal ezelőtt elfelejtett a kanári madárnak kendermagot adni s ezért anyja megszidta; azt hiszik, hogy ez keserítette el. — **Hat halál egyszerre.** Palermóból írják, hogy ott egy munkás nevével és négy gyermekével, kiket erővel kötözött össze kötéssel, a tengerbe vetette magát. Mind a haton beveseztek. A nyomorúság kergette a halálba. — **A „jeles”-ért.** A görzi gymnasium VIII. osztályának több tanulója álkulcsok segítségével éjnek idején betört a könyvtári helyiségbe s az ott elhelyezett latin írásbeli dolgozatokon javításokat végzett. A csiny napfényre került s őt tanuló az intézetből, kettő közülük az összes ausztriai gymnasiumokból kizárattott. — **Rossz kártya** volt a jó kártya Lübenben egy vendéglős rokonának, kit a feletti örömben, hogy jó kártya került hozzá, agyszélhűdés ért. — **Munkácson** egy részeg embernek úgy elfagyott a főloldal, hogy mikor meleg helyre vitték, lehullott róla a hus. Az ember ennek dacára még él. — **Óriási szerencsétlenség** történt Észak-Amerikában a dumirsi közszobányában bányalég felrobbanása következtében. 300 munkás volt a bányában, kik közül még csak 200-nak holtteste került napvilágra. — **Nagy hóvihar** dühöngött New-York környékén mult hó 26-án. A központi vasut forgalmát be kellett szüntetni, a mi már harmincegy év óta nem történt. A hideg oly nagy volt, hogy sok utas megfagyott a vasuti kocsiokban. — **Crefeldben** a minap egy tolvaj egy polgár pénztárából ellopott ezer márkát, de a nagy eredményt annyira megalkotta, hogy a kárvalloznak kétezer márkát visszaküldött. — **Peruban** a mult hónapban egy ember 1000 dollárt tüzött ki jutalmul annak, a ki az ördögöt elevenen elfogja.

Mulatságok.

Kaszinó-bál.

Kézdi-Vásárhely, 1888. január 28.

Összejöttek vidékünk szépei, hogy a kézdívársárhelyi kaszinó javára egy szép, fényes bált hozzanak létre. A helybeli hölgyközönség — csekély kivétellel — távolléte által tündökölt. Hanem azért e bál minden tekintetben fényesen sikerült; méltó volt az egyesület jó hírnevéhez, s méltó azon tisztelt nevekhez, melyeknek védelme alatt állott.

A terem ezen alkalomra egyszerű, de izléses pompában tündökölt. Az idő vasfoga által a falakon s mellékhelyiségeken ejtett sebek az ügyes rendezői kezek által gondosan begyógyítva és eltakarva, az egész tánczshelyiség csinos, kaczer kinézetet nyert, s a pazar világításban minden fénylett és csillogott.

A 8 óra kitűzött bál háromszori zenezenyitány után végre 9 óra után elkezdődhetett, de a gyülekezés még 10 óra után is egyre tartott; hiában, a kisvárosi bonton úgy hozza ezt magával! Későn jöni, ez vajmi elégans dolog. A standban és glanczban levő rendező bizottságot hadd kinozza a türelmetlenség, csak hogy az úri szokás valamiképp kárt ne szenvedjen.

Végre a társaság annyira megszaporodott, hogy 1/10 órakor a rendező bizottság elérkezettnek látta az időt, a lady patroness után egy 3 tagu küldöttséget meneszteni.

Dr. Pethő Józsefné urhölgy lady patroness

megjelenésekor az egész rendező bizottság által éljenzéssel fogadtatott s a Rákóczy-induló hangjai mellett, a rendezők kettős sorfala között haladt a számára kijelölt díszhelyig, hol Dobay János bizottsági elnök rövid beszéd kíséretében egy díszes virágcsokrot és egy dísz-tánczrendet nyújtott át. Ezután a lady patroness a védnőkök és rendező bizottság tisztelgését fogadta.

A dísz-tánczrend egy csinos kis könyvet ábrázolt bordószin selyem táblákkal. Az első lapon következő felirat: „Emlék a kézdívársárhelyi olvasó-egyesületnek 1888. jan. 28-án rendezett báljáról”; a hátulsó lapon meg: „Dr. Pethő Józsefné urhölgy lady patronessnek tisztelete jeléül a rendező bizottság.” A könyvnek díszes belső lapjain a tánczok sorozata aranybetűkkel.

Az ünnepies fogadás után az ifjúság tánczra perdtült s csak akkor látszott meg igazán, hogy hölgyeink mennyi szépséget, mennyi eleganciát hoztak magukkal. A sok ragyogó, bájos alak fényével, étellel töltötte el a termet. A szemekben ragyogó jó kedv, a szép ajkak mosolya, az arczokon és termékenek előmlő báj, a levegő fénye és illata elvarázsolta, elkábitotta a nézőt, két különböző hatást idézván elő a férfiközönségben. „Miért házasodtam meg!” — sohajt egy fiatal házass. — „Miért nem házasodhatom meg!” — sutog egy nőtlen ifjú.

Mig a hold ottkünn elfogyott és ismét megújult, benn a terem csillagai változatlanul ragyogtatták bűvös fényüket; ámde meg nagyon irva, hogy a legkitűnőbb bálnak is vége szakott lenni. A mint a holdfogyatkozásnak vége lett s az éj nyájas arcu tündére ismét visszanyerte fényét, a terem csillagai lassanként megfogyatkoznak s a hajnal első sugarai már csak egy letűnt bálj szomorú maradványain merenghettek.

A bál anyagi sikere is elég szépnek mondható, a mennyiben a lady patroness által adott 30 frttal s Ponori Sándor törvényszéki elnök és Benedek István honv. őrnagy urak mint védnőkök által adott 10—10 frttal együtt 227 frt jövedelmet hajtott, és ezen szép eredményt a rendező bizottság buzgó munkálkodásán kívül a lady patroness és védnőkök általánosan tisztelt neveinek köszönhetni.

Jelenvolt hölgyeink névsora érkezési sorrendben: Csiki Józsefné, Szabó Mózesné, Rápolthy K. né, Rápolthy L. né, Köntzey Teréz, Kovács Sándor né, Popovits Gyuláné, Kovács Bálintné, Kovács Ilona, Márton Ilona és Márton Jánosné (Torja), Vajda Lajosné (Csernátón), Székely Jánosné, Székely Málna, Zoltáni Margit, Tóth Istvánné, ifj. Tóth Istvánné, Szöcs Józsefné, Szentpéteriné, Szentpéteri Marika, Dénes Lajosné, Császár Józsefné, Császár Mili, Br. Szentkeresztly Stephanie, Kőnczei Albertné és két leánya, Gidófalvi Ilona (Szentlélek), ifj. Dávid Istvánné és leánya, özv. Császár Pálné.

Felűfizettek ezen estélyen: Dr. Pethő Józsefné 30 frt, Ponori Sándor 10 frt, Benedek István 10 frt, Szentkeresztly Stephanie Bároné 3 frt 50 kr, Dobay János 3 frt 50 kr, Sándor Kálmán, Molnár Józsiás 2—2 frt, Sylvester Dénesné 1 frt 60 kr, Kökösy Károly, Bálint László, Csia György, Mihutz György 1—1 frt 50—50 kr, Kovács Károly, Turóczy László, Erdélyi Károly, Nagy Dénes sörgyáros, Dobál Lajos, Kovács István járás-Csiki József és neje, Török Sándor, Welnreiter György 1—1 frt, N. N., Krénitzky Károly 60—60 kr, Novák Sándor, id. Jancsó Mózes, Nagy Ézékiáné, Nagy Ferencz szappanos, Dézsi Ferencz, Dávid Gyula, Szabó János, Nagy Ferencz szeszgyáros, Tóth Géza, Kupán József, Jancsó Mózes 50—50 kr, Nagy Gyula 40 kr, Száva Dávid 30 kr, ifj. Tóth Dániel 20 kr.

0.

Az illyefalvi olvasó-egylet folyó 1888-ik évi febr. hó 11-én zártkörű tánczestélyt rendez. Éjféltkor bohózatok játékok rendeztetnek.

Kézdi-Lemhényben folyó hó 5-én a Hankó Józset házában az új iskola javára zártkörű tánczvigalom rendeztetik.

Közgazdaság.

Vannak gazdáink között sokan, kik azt hiszik, hogy a magárgyűzeknek csak azzal a czállal birnak, hogy vevőket hódítsanak az illető czégnek. Csakhogy ez a nézet nem helyes. Magkereskedelmünk terén a kimerítő és nagy gondnal kiállított árjegyzéknek az a feladat jut, hogy tájékoztatva a közönséget a magüzlet összes viszonyairól, ki-szorítsa az ügynőköknek a gazdaközönség félrevezetésére irányuló szereplését, mert tudva levő, hogy az áru tisztasága, valódisága s megbízható forrásból való származása sehol sem oly fontos és sehol ezzel oly sok visszaélés nem történik, mint a magkereskedés te-

r én, és épen ezért a gazdaközönségnek egyenesen szolgálatot tesz az a czég, mely a magüzletről a legrészletesebb tájékoztatást nyújtja árjegyzékével.

E tekintetben hazánkban első helyen áll Mauthner Ödön magkereskedelmi telepe Budapesten, mely még a külföld legelső világozójegeivel is vetekedhetik az általa évenként kiadott gazdag tartalmu és díszes magárjegyzékkel, melynek 1888. évi folyamára napokban jelent meg. Ez árjegyzék egyszersmind Mauthner üzletének eddig senki által el nem ért nagy kiterjedését igazolja, mert csak ily tekintélyes üzletkörrel bíró kereskedő van képesítve ily tökéletes árjegyzék kiadására, közvetve tehát ez árjegyzék annak jelül is szolgál, hogy Magyarországon egyetlen üzlet sem részesül a gazdaközönség oly általános támogatásában, mint a nevezett czégé.

A vetési időszak küszöbén nem lesz felesleges az érdeklő közönséget arra figyelmeztetni, hogy a nevezett czég, mint a hazánkban fenálló üzletek egyik legrégibbe, már egymagában fennállásának hosszú tartamában is soliditásának legjobb bizonyítékát nyújtja, de figyelmet érdemel továbbá az is, hogy a magüzlet összes reformtörvényeit ez a czég kezdeményezte s ezzel a mezőgazdaságnak oly fontos szolgálatot tett, mely a növénytermelés haladását kétségkívül hathatósan mozdította elő, a mit az is igazol, hogy alig van év, mely e czég kiállításainak számát ne szaporítaná s így a lefolyt évben is az országos kertészeti egyesület nagy arany érdmét nyerte el e czég, oly kitüntetéssel, melyre még eddig egyetlen czég sem találtatott érdemesnek. A ki a magkereskedelem terén felmerült javításokat megismerni kívánja, az e szempontból bizonyára a legtekélyesebb tájékozást meritheti Mauthner Ödön főárjegyzékéből, mely rendkívül gazdag tartalmában oly tájékoztató segédesszöveget szolgáltat, a minővel eddig gazdaközönségünk nem rendelkezett. Mauthner főárjegyzékét az eddigi 96 oldalról 144 nagy quart oldal terjedelemben nagyobbította meg, a mi által a gazdaközönség minden irányu igényeit kielégíthetőnek véli. Külső díszje pedig saját kertjének egy részletét tünteti fel, oly művészi és izlősebb kivitelben, mely hazai nyomdaiparunknak (a Deutsch-féle művészeti és könyvnyomdai intézetnek) valóban becsületére válik és a legilletékesebb szakköröknek osztatlan tetszését vívta ki magának.

Jelen figyelmeztetésnek czélja tehát az, hogy a gazdaközönség érdeklődését ezen szép és tájékoztató kiadványra felhívjuk, megjegyezve, hogy a mennyiben azt még olyanok, kik ez üzlettel rendes összeköttetésben még nincsenek, megismerni kívánják, forduljanak ez iránt levelezőlapra a czéghez (Budapesten, koronaherczeg-utca 18.), mely ismert előzetes engedéllyel főárjegyzékét posta fordultával ingyen és bérmentve küldi meg.

Szerkesztői izenet.

Cs. Gy. urnak. Kovászna. A küldött 2 frt 50 krt köszönettel vettem s rendeltetési helyére juttattam. A felülírtak névsorában megláthatod. Szives üdvözlét!

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelytt, január 27-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	5 frt 30 kr
" (elegy)	"	4 frt 40 kr
Rozs (tisztá)	"	3 frt 30 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	3 frt 20 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	1 frt 90 kr
Törökbuza	"	4 frt 50 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint	9 frt — kr
" (árpa)	"	24 frt — kr
Borsó	"	5 frt — kr
Lenese	"	9 frt — kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt — kr
Marbahus	kilogr.-kint	— frt 28 kr
Disznóhus	"	— frt 40 kr
Juh-hus	"	— frt — kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 20 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén,
1888. január 31-én.

Magyar aranyjáradék 6%	—.
Magyar aranyjáradék 4%	96.80
Magy. papírjáradék 5%	83.50
Magyar vasuti kölesön	148.50
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	94.50
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	124.50
M. keleti vasuti államkötv. III. "	110.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	103.75
Temes-bánáti földterherm. kötvény	104.50
Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal	103.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.—

Horvát-szlavon földterherment. kötv.	—.
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.50
Magyar nyerevény-sorsjegykölesön	118.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	122.50
Osztrák járadék papirban	78.30
Osztrák járadék ezüstben	80.25
Osztrák járadék aranyban	109.50
1860. államsorsjegyek	—.
Osztrák-magyar bankrészvény	865.—
Magyar hitelbank-részvény	271.50
Osztrák hitelintézet-részvény	268.70
Ezüst	—.
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	10.—
Német birodalmi márka	62.10
London (2 havi váltókért)	126.60
20 márka arany	12.41

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Két boglya széna (10—10 szekér), 1 boglya sarju (10 szekér) eladó. Bővebben Székely János ev. ref. papnál értekezhetni.

KIADÓ LAKÁS.

A piacz-soron egy kettős szoba, kamara és pincze, külön nyári konyha, udvar- és kuttal ellátva (családos embernek igen alkalmas), az 1888. év Szent-György napjától haszonbérbe kiadandó. Értekezhetni lapunk kiadóhivatalánál.

Sz. 17.—1888.

v. h.

Árverési hirdetés.

Alólirt kir. bírósági végrehajtó a k.-vásárhelyi tek. kir. járásbírósnak 1888-ik évi 66. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré teszi, miszerint végrehajtató budapesti Sárkány Józsefnek 99 frt 75 kr o. ért. követelése s járulékaí iránt végrehajtást szenvedő kézdívásárhelyi Mihály Józsefnétől kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt 413 frt 60 krra becsült ingóságok, u. m. vegyes bolti árucikkek és házi butorok nyilvános bírói árverésen készpénzért el fognak adni, minek

Kézdi-Vásárhelytt alperes nő kereskedésében leendő eszközlésére határidőül 1888. évi február hó 9-ik napján délelőtti 10 órája tüzetik ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklőtt ingóságok emez árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 180. §-a szerint, szükség esetében becsáron alól is eladtni fognak; a lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői pedig figyelmeztetnek, hogy jogukat alólirt kir. bír. végrehajtónál Kézdi-Vásárhelytt és az árverés napján a helyszínen az árverés kezdetéig szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeik későbbben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Kézdi-Vásárhelytt, 1888-ik évi jan. hó 25-én.

Nagy Dániel,
kir. bír. végrehajtó.

Magyar iparczikk!

Mig eddig még a pótkávét is a külföldről vettük, most az elismert jószágú

Lenck-kávéban

oly kitűnő hazai gyártmányunk van, melynek használata máris általános divattá vált.

LENCK-KÁVÉ

kapható minden jobb kereskedésben s ahol a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje, mint hazai gyártmányt.

A t. elárusító urak forduljanak Lenck S. pótkávég-gyárához Sopronban, honnét mintákat rögtön, ingyen és bérmentve kapnak s így rizikó nélkül győződhetnek meg a felől, hogy a Lenck-kávég a legjobb eddig ismert pótkávég.

Kolozsvárt a gyár képviselője Kauntz József ur. 2—15

A kézdívásárhelyi takarékpénztár

15-ik évi rendes közgyűlését

1888. évi február 5-én d. u. 2 órákor fogja az intézeti helyiségben megtartani, miről a részvényesek tisztelettel értesítettnek.

Kézdi-Vásárhelytt, 1888. január 26-án.

Az igazgatóság.